

A DM

DEL-MAGYARORSZÁG

POSTALÁDÁJA

Csak finoman!

Lehet, hogy olykor hiányzik a finomság, vagy akár az elemi udvariasság is a bolti kiszolgálókból, vagy más ügyes-bajos dolgaink intézőiből. Hivatalos levelet fogalmazni azonban már megtanultunk. Ha sokszor nem is udvariasan, de legalább finoman. Sőt, olyannyira finoman, hogy esetleg csak a jóisten igazodhat el rajta. Legalábbis Papp Sándor (Moszkvai krt. 29.) olvasónknak nem sikerült megértenie két levelet.

Az egyik adás-vételi szerződés furdókádügyben. Így szól: „A furdókád cseréjét nyilvántartásba vettük és a bejelentés sorrendjében lecsereleljük.” A levél száma 161-1052/170. Csak hogy olvasónk néhány adat hiányában nem tud mit kezdeni e bölcös és finoman fogalmazott sorokkal. Mert például nem tudja, hogy hányadik helyen szerepel a „bejelentés sorrendjében” akkoriban, és most hányadán áll ügye. Ez sajnos, nekünk sem eléggé világos.

És egy másik: hasonlóan finom megfogalmazás: „A minőségi cserével kapcsolatos kérelmet előjegyeztem. Amikor t. cím ügyében érdemben intézkedni tudok, erről értesítem.” Hát nem érdekes? Mert az tény, hogy a fogalmazás udvariasság, csak hát éppen négy éve íródott. Azóta nem történt semmi. Az „amikor” úgy látszik, nagyon is bizonytalan határidő.

Olvasónk nyugtalan és a tér, az idő, a számsor végtelenségéről filozofál, hátha abból megnyugvást meríthet. Minket inkább a semmitmondó udvariasság érdekelt. Mert az is van annyira nyugtalanító, mint a sértő durvaság, vagy akár a hivatali ügyintézés végtelen volta.

Ajánljunk jégkunyhot?

Nem a presszót, hanem eredeti, eszkimó építményt, Kormes Illésné (Szilágyi utca 3.) olvasónknak? Sajnos, ez több okból sem lenne megoldás. Részint azért, mert — reméljük — hamarosan elolvadna, részint pedig a család körülményein aligha változtatna. Mert most sincsenek sokkal jobb helyzetben, mintha jégbarlangban laktának. Márpedig a természeti népek sorából mi is kikeveredtünk jó néhány évszázada. Úgy, hogy a jégkunyho ma már aligha lenne megoldás.

Arról van ugyanis szó, hogy olvasónk konyhájának kéménye tavaly március elején tönkrement. Olvasónk kérte az ingatlankezelő vállalatot, javítsák meg. Néhány hónap múltán a vállalat dolgozói kiderítették, a kéményt nem lehet rendezni. Helyette megígérték, hogy adnak egy gáztűzhelyet és bevezetik a lakásba a gázt. Az ígéretet megnyugtató volt, annál is inkább, mert ekkor már közeledett a tél. Többszörös sürgetésre, végül november elején olvasónk megkapta a tűzhelyet. Csak éppen a gázvezeték beszerelésére február 5-ig (!) várnia kellett. Vezeték már van is, ám gáz nincs benne.

Márciusban lesz tehát egy esztendeje annak, hogy olvasónk a vasárnapi ebédet reggel 7-től 15-16 óráig főzi a villanyrezsón, hogy a rezsón melegített vízben a 7-8 fokos hőmérsékletű levegőben tisztálkodik a csa-

Postaládánkban egy hét alatt sok, többnyire panaszos levél gyűlt össze. Ezek egy része tulajdonképpen nem is bennünket illetne. Kényelemszeretethez, tudatlansághoz, vagy az illetékesek iránti bizalmatlansághoz a levelek írói nem a panaszok orvoslására hivatott intézményhez juttatják el először bejelentéseiket, hanem a gyorsabb, hatósabb ügyintézés reményében — a szerkesztőségbe. Mi szívesen foglalkozunk minden névvel ellátott levéllel, azzal a szándékkal, hogy segítséget nyújtsunk. Gyakran azt az utat járjuk meg, amit esetleg a levélíró is megtehetett volna saját ügye érdekében. Ezzel szemben, azt hisszük, jogosan elvárhatjuk a hozzánk fordulóktól, hogy a valóságnak megfelelő legyen leveleik tartalma, hiszen ellenkező esetben más, meglévő panaszok kivizsgálásától megirásától raboljuk el az időt.

Múlt heti postaládánkban Szólik a víz címmel közölték K. M. észrevételét. Szerinte ugyanis a petőfitelepi Acél utca 15. szám ház előtt hibás a vízvezeték. A hibát a levélíró helyett — holott ő is megtehetné volna — mi hoztuk tudomására a vízműveknek múlt heti Postaládánkban. Mi hittünk a leírásnak. A vízművek viszont csak a saját szemének. A megjelölt helyre meghívtak bennünket is. De a vízvezetékí viznek nyoma sem volt, csak egy kis csapadékvíz gyűlemlett össze egy gödörben.

Ebben az esetben hasznos lenne felidézni egy mesét. A tanulságot könnyű „átérteni” a mi esetünkre. A kis pásztorfiú — viccből — háromszor riasztotta a falu lakóit: segítség, itt a farkas! Az emberek mindháromszor a fiú segítségére rohantak. Természetesen hiába. Aztán, amikor valóban megjelent a farkas a fiú már hiába kiáltott. Nem segített rajta senki sem. Félt, hogy ha sok alaptalan panaszlevél érkezik hozzánk, előbb-utóbb az illetékesek is úgy fognak reagálni, mint a falu lakói. Azt hiszik, vicc az egész.

Igaza van, de...

A panaszkodó levelet T. J.-né (Kálvin tér) írta. Panaszára dr. Salgó Gábor, a rendelőintézet igazgató-főorvosa válaszolt. Röviden arról van szó, hogy olvasónk kétszer is hiába várt vizsgálatra a rendelőintézetben. Mondták: várjon eddig, várjon addig, azután csak nem került sorra. Panaszát kivizsgálták és mindenben igazat adtak neki. Amikor először járt bent, a kartonozóban pusztán jóakarattal köztölték vele, hogy az orvos, aki foglalkozna vele, csak 10 óra után tudja fogadni. Addig ugyanis gépjármű-alkalmassági vizsgálatokat végez. Pedig olvasónkat 10 óráig négyszer is szőlfották. Végül hiába ment fel a belgyógyászatra, mert a kartonozó dolgozója elfeledkezett arról, hogy a belgyógyász aznap (szombaton) délután ügyeletes lesz, és így délelőtt már nem rendel tovább. Hétfőn megintcsak hiába fáradt olvasónk, mert a doktornőnek egy beteget ügyében a belgyógyászati klinikára kellett átmennie, és csak 1 órára ért vissza.

A rendelőintézet igazgatója levelében megállapítja, hogy az első hibát a központi kartonozó dolgozója követte el, aki helytelenül irányította a beteget. Ugyanakkor azt is elmondja, hogy

az igen fiatal dolgozó rosszul sikerült tanácsával csak jót akart. Azt, hogy olvasónknak ne kelljen hiába várakoznia. Az a dolgozó pedig, aki olvasónkat hétfőre rendelte vissza, nem számíthatott arra, hogy a doktornőnek a klinikán lesz el nem halasztható dolga. Dr. Salgó Gábor szerint sem szándékos, sem akaratlan mulasztás nem történt. Inkább olyasmi, amire a régi közmondás vonatkozik: „sok baba között elveszett a gyermek”.

Igen, nyilván így történt. Olvasónknak tehát igaza van, de mit kezdjen igazával? Mert ami történt, megtörtént. És ráadásul senki sem hibás benne. Vagy mégis? Ha az emberek nem is, talán a zsúfolt rendelőintézet befogadási rendje. Ki tudja? A kartonozó előnyeiről már írtunk néhányszor. Jó dolog, csak hogy úgy látszik, néha alaposan túlbonyolítja az amúgy is nehézkes utat, amíg a beteg orvosra elé kerülhet. És talán az orvosok elfoglaltságát is meg kellene vizsgálni, hogy legalább rendelési időben ne akarják őket hatfelé szedni. Hiszen amúgy is éppen eléggé túlterheltek.

Köszönet a lakóknak

Végül, amit örömmel frünk le: Gyöngyösi Valéria (Egressy Béni utca 15.) választási összeírást vállalt. Lapunkban szeretne köszönetet mondani az utca lakóinak azért a kedvességért és segítőkészségért, amelylyel munkája elvégzésében támogatták. Kérésének íme, helyt adunk.

Üzenet

„Remény” jeligré közöljük: ha a büntetett előéletű és fűződő hátrányok alóli utólagos mentesítésének a törvény értelmében bírósági határozat alapján van helye, akkor azt akár szóban, akár írásban a szükséges adatok és bizonyítékok bemutatásával annál a bíróságnál kérheti, amely a büntetőügyben első fokot határozott.

Ajánlatunk

OLASZ IMPORT pulóver, kötöttkabát (szett) garnitúra 348,- Ft. BAV, Szeged, Bajcsy-Zs. u. 19. XS. 231 418

ARAMSZÜNET

Ertesítjük fogyasztóinkat, hogy 1971. március 9-én 7-16 óráig a Nemestakács u., Petőfi S. sgt., Rákóczi u., Tisza L. u., Hunyadi János sgt., Bathányi u. által határolt területen

áramszünet

lesz karbantartási munkálatok miatt. Fogyasztói szíves elnézését kéri DMÁSZ Szeged városi kirendeltsége.

Aranykincsek a bányában

Kunszentmiklós határában, a községtől öt kilométerre levő homokbányában a napokban hatalmas amforát — bortároló „korsót” — fordított ki a markológép. Aztán egy sárgafém ivóedény is előkerült, majd újabb és újabb aranytárgyak csillantak a homokban. A markológép által megbolygatott sírból végül is az évszázad egyik legszebb és leggazdagabb hazai aranykincslelete került a kecskeméti Katona József múzeumba. A bevitt törmelék még nem vizsgálták át egészen. Eddig mintegy 150, csodálatosan szép megmunkálású aranytárgyat számoltak össze.

A többi között karkötők, s egyéb ékszerek, arany evő-, ivóeszközök, s más személyi tárgyak — övkészletek aranycsatjain szíjvégei, továbbá három kard, nagyméretű tör, s több kés aranyveretű részei, valamint aranyesészek — vannak közöttük. Az elsőként előkerült arany ivóedény rekeszes, köberakásos díszítésű és 513 gramm súlyú. A szakirodalomból eddig ismert ilyen edények közül ez az első, amely aranyból van. Volt a sírban aranykürt és két úgynevezett ivókürt is.

A nagy értékű muzeális kincset a homokbányában dolgozók közül Csörgő Benjámin-esztergályos vette észre. A műzeumot társa, Szűcs Gábor traktoros értesítette.

HÉTKÖZNAPOK

Ceruzavég is megteszi?

A modern házakat úgy is fel lehet ismerni, hogy házfelügyelő helyett kapucsenegővel, jobb esetben kaputelefonnal látták el a rosszbabik esetnél. A kapucsenegő úgy szuperál, hogy az igen tisztelt látogató az utcán, a kapu mellett felszerelt táblán levő gombocskák közül az egyiket megnyomja. A csendes meghallván lakásában a címzett, ő is megnyom egy gombot, ami viszont lent az utcán válik hallhatóvá. Akár el is lehet cseverészni egymással ilyen módon.

De semmi cseverészés! Beköltözés után egy nappal ugyanis már legalább egy csengőgomb hiányzik a tábláról, két nap múlva

kettő, három nap múlva négy, s így tovább, számtani haladvány szerint. Az a kézenfekvő megoldás szóba sem jöhet, hogy valaki elmenjen a boltba, s vegyen egy új csengőgombot. Ugyan, ilyen forintos apróságot minek tartanának?

Mivel pedig minden várható és váratlan vendégnek nem lehet előre megmondani, hogy tartson magánál állandóan egy ceruzavéget, mert az kiválóan alkalmas az elcsent csengőgomb helyettesítésére — volt, nincs kapucsenegő. Maradt a modern ház, a maga négy, esetleg nyolc emeletével. Hadd lépcsőzön potyára az a tisztelt látogató!

Matraca válogatja

Gyermekágy után rendszerint szükség van gyermek ágyra. Lehet kapni? Igen. A gyermek ágyba szükség van matraca is. Lehet kapni? Igen. Akik ezek után is tud még valami rosszat mondani, az csal vagy festi magát — avagy gazdag gyakorlati tapasztalatai vannak. Elméletileg ugyanis kétféle ágy és matrac létezik az legifjabb nemzedék számára; 1,10 és 1,30 méter hosszú. De ha valaki, mondjuk, kellő tapasztalat nélkül vásárol egy 1,10-es ágyat, nyugodtan szabadon használhatja az-

után, mert akkor éppen csak 1,30-as matracot árusítanak. Állítógát van amikor mindez fordítva fordul elő, máskor semmilyen matrac sincs.

Az eljárás tehát a következő: először óvatosan becsukjuk a matracárusító üzletet, meggyőződünk róla van-e, s milyen méretű betét kapható, gyorsan megvesszük. Átmegyünk az ágyat árusító boltba, s ott hanyagul kérünk egy méretének megfelelő ágyat.

Ha netán addigra az sem lesz? Tovább gazdagodtunk tapasztalatokban!

Fehér Kálmán

Álmok — találmányok

Mi a találmány?

Találmánynak mondjuk az olyan eredeti, gazdaságilag értékes, műszaki eljárást vagy szerkezetet, amely a technika ismert állásához képest előrehaladást jelent. Szabadalmi elismerésének előfeltétele, hogy előzőleg még nem került nyilvánosságra, illetve nem vált hozzáférhetővé. E szerint találmánynak csak új műszaki eljárás tekinthető és csak az álmom, sem az ötlet nem tekinthető találmánynak, bár nagyon sok vitának forrása az irodalomban, hogy a nevezetes találmányok tulajdonképpen honnan származnak, hol ébredt az első gondolat, amely idővel testet öltött. A találmány élete a szabadalommal, illetve a gyakorlati életbe való bevezetésével kezdődik. Az ötlet és álmodozás mégsem választható el egészen a feltalálók életétől. Az úrrepülés, holdraszállás Vernéinek még álmodozás volt. Ma már szinte menetrendszerűen közlekednek az égi járatok.

Eötvös Loránd 1870. január 20-án a Magyar Tudományos Akadémián, az azóta is világhírű torzios ingájának ismertetések ezeket mondotta: „A középkor előfőleteinek és csodaszereinek lomtárából előkerestem a varázsvesszőt, s azt nem imádsággal, nem is ördögösséggel, hanem a vesszőhöz — melyről a varázs az idők folyamán úgyis lekopott — jobban illő mechnikai érvelésekkel, arra birtam, hogy feleletet adjon. Az igaz, nem arra kértem, hogy rejtett kincseket kutasson, arra sem, hogy ellenségeimet — ha vannak — megjelölje. Csak azt kívántam tőle, engedjen bepillantást, annak az erőnek a rejtélyébe, amely a földön mindent mozgat, mindennek kijelöli a helyét.

Magyar találmányra emlékezteti a világot a halló szócseka is. Puskás Tivadár használta először az első telefonközpont üzemi helyezésre. A telefon ugyanis Bell találta fel, Edison tökéletesítette, de gyakorlati

alkalmazása Puskás érdeme. Edison maga mondta, hogy a telefonban nem látott egyebet, mint egy újabb távirófényt, amellyel egyik állomásról a másikra hírek lehet adni. A gyakorlati alkalmazás, a telefonközpont, a telefonhíradó, az első közvetítések, Puskás nevéhez fűződnek.

A találmányok számát illetően egyébként nem kell szegyenkeznünk. Ahogy haj-

dan lovas nemzetnek neveztek bennünket, ma bátran mondhatjuk magunkat feltaláló nemzetnek. 1970-ig 152 674 szabadalomra adtak hazánkban szabadalmat és ezekből 54 425 származott magyar feltalálótól. Az újak közül elég megemlíteni a derivatografot, az alkoholszondát, a HÉRA-gázéget, a légpárnás köszörűt, sok új gyógyszer.

Kapa helyett növényvédő szer

Ültetvények vegyszeres gyomirtása

Jó szervező a kényszerűség. A mezőgazdaság egyre növekvő munkaerő-hiányával magyarázható, hogy mezőgazdasági szakemberekkel két szakembere. Nem vállalkozhatunk a vegyszerek előnyeinek és hátrányainak újságbeli ismertetésére, hiszen a növényvédelemben használt mérgek alaposabb ismereteket kívánnak annál, amit egy szűkreszabott újság cikk adni tud, inkább a hozzájárulásokból emelünk ki néhányat. Szóvá tették a résztvevők, hogy romlik az ellátás növényvédő szerből, és ez az említett vegyszerre is vonatkozik. Másik észrevételük, hogy éppen a homoktalajokon — járásunk nagyobbik fele köztudottan homokterület — nem próbálták még ki üzemi kereteket között a szoban forgó vegyszereket. A Szegedi Állami Gazdaság agronómusa fel is ajánlotta rögtön, hogy a gazdaság megfelelő területeket bocsátana kísérletek céljára a gyártó vállalatok rendelkezésére.

Délután a résztvevők a Haladás Szakszervezetben megismerkedtek a gépmunkások részvételével. Eredeti terv szerint üzemi ültetvényeken mutatták volna be az új permetsző szerkezeteket, a tavaszról újra télre váltó időjárás azonban gátat vetett ennek.

H. D.